

บทที่ 5

อภิปรายผล

ผลงานวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงและความอยู่รอดขององค์กร” ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการศึกษาและนำเสนอได้ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการศึกษา
- 5.2 อภิปรายผล
- 5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต
- 5.4 ประโยชน์จากงานวิจัย
- 5.5 ข้อจำกัดของการวิจัย

5.1 สรุปผลการศึกษา

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงและความอยู่รอดขององค์กร และทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ที่สัมพันธ์กันของการบริหารความเสี่ยงกับความอยู่รอดขององค์กร ซึ่งจากการศึกษารวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง ตามกรอบแนวคิดของ COSO-ERM 2017 คือ 1. การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร 2. กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร 3. เป้าหมายผลการดำเนินงาน 4. การทบทวนและปรับปรุง 5. สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน

การวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลการวิจัย โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรสายงานสนับสนุนของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายการเงิน ซึ่งได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 128 ชุด จากนั้นผู้วิจัยได้นำมาทำการวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติเชิงพรรณนา ในรูปแบบร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคือ การบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย 1. การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร 2. กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร 3. เป้าหมายผลการดำเนินงาน 4. การทบทวนและปรับปรุง 5. สารสนเทศ การ

สื่อสาร และการรายงาน และมีตัวแปรตามคือความอยู่รอดขององค์กร โดยใช้การวิเคราะห์การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Analysis) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าวนี้ ซึ่งโดยส่วนใหญ่พบว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความอยู่รอดขององค์กร และส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดขององค์กร

5.1.1 สรุปผลการวิจัยด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยด้วยสถิติเชิงพรรณนาในส่วนของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 30 – 40 ปี รองลงมา อายุ ต่ำกว่า 30 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา คือ ปริญญาโท ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งพนักงานระดับ 4 – 5 รองลงมา ระดับ 6 – 7 และมีอายุการทำงานส่วนใหญ่ 6 – 10 ปี รองลงมา มีอายุการทำงาน 1 – 5 ปี ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรสายงานสนับสนุนของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายการเงิน ที่มีต่อสัมพันธภาพของการบริหารความเสี่ยงกับความอยู่รอดขององค์กรในแต่ละองค์ประกอบ มีดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร พบว่า บุคลากรสายงานสนับสนุนของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายการเงิน มีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงและความอยู่รอดขององค์กรโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก องค์กรมีการกำหนดวัฒนธรรมองค์กรอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา องค์กรควรให้ความสำคัญกับการจัดตั้งคณะกรรมการดูแลความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก และองค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการจัดโครงสร้างการดำเนินงานและสายบังคับบัญชาที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ พบว่า บุคลากรสายงานสนับสนุนของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายการเงิน มีความคิดเห็นว่า องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการกำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา องค์กรควรมีการประเมินเพื่อหากกลยุทธ์ทางเลือกและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น อยู่ในระดับมาก และ องค์กรของท่านมีการระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อสร้าง รักษา และส่งเสริมความตระหนักถึงค่านิยม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

องค์ประกอบที่ 3 ผลการดำเนินงาน พบว่า บุคลากรสายงานสนับสนุนของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายการเงิน มีความคิดเห็นว่า องค์กรควรมีการระบุความเสี่ยงอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา องค์กรควรมีการประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงว่ามีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และ องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการพัฒนาและประเมินความเสี่ยงในภาพรวมของทั้งองค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

องค์ประกอบที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข พบว่า บุคลากรสายงานสนับสนุนของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายการเงิน มีความคิดเห็นว่า องค์กรของท่านตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา องค์กรของท่านมีการทบทวนผลการดำเนินงาน และความเสียงอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก และ องค์กรของท่านมุ่งมั่นปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

องค์ประกอบที่ 5 ข้อมูลการสื่อสารและการรายงาน พบว่า บุคลากรสายงานสนับสนุนของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายการเงิน มีความคิดเห็นว่า องค์กรของท่านจัดให้มีสื่อในการรับข้อมูลการบริหารความเสี่ยงขององค์กรผ่านช่องทางทางการติดต่อต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก รองลงมา องค์กรตระหนักถึงการจัดให้มีรายงานผลความเสี่ยง วัฒนธรรม และผลการดำเนินงานที่ครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร อยู่ในระดับมาก และ องค์กรของท่านจัดให้มีสารสนเทศอย่างเพียงพอเหมาะสมและทันต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สรุปผลความคิดเห็นของบุคลากรสายงานสนับสนุนของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายการเงิน มีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงและความอยู่รอดขององค์กร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.691 เมื่อพิจารณาตามรายชื่อ พบว่า องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.623 รองลงมา องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.690 องค์ประกอบที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.681 องค์ประกอบที่ 3 ผลการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.685 และ องค์ประกอบที่ 5 ข้อมูลการสื่อสารและการรายงาน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.778

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงและความอยู่รอดขององค์กร” ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลการศึกษาโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Analysis) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าวนี้ ซึ่งโดยส่วนใหญ่พบว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ ในทิศทางเดียวกันกับความอยู่รอดขององค์กร และส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดขององค์กร สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความอยู่รอดขององค์กร ตัวแปรที่สำคัญคือองค์กรควรมีการกำหนดวัฒนธรรมองค์กรอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุจรี กลั่นตอน (2553) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมการควบคุมมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ ในเรื่องปรัชญาและลักษณะการทำงานของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการบริหารและพัฒนาด้านบุคลากร องค์กรได้กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบรวมถึงนโยบายการบริหารและพัฒนาด้านบุคลากร มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อเป็นแนวทางให้พนักงานในการปฏิบัติงาน ทำให้เห็นว่าองค์กรมีการควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุมที่ดี

2. องค์ประกอบด้านกลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความอยู่รอดขององค์กร ตัวแปรที่สำคัญคือ องค์กรให้ความสำคัญกับการกำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนัญญา นุ่มสร้อย (2555) เรื่องกลยุทธ์การปรับตัวของร้านค้าปลีกดั้งเดิม หลังได้รับผลกระทบจากการขยายตัวของร้านค้าปลีกสมัยใหม่ พบว่าร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมจะตั้งราคาสินค้าให้มีความใกล้เคียงหรือถูกกว่าคู่แข่ง นอกจากนี้งานวิจัยของ Cadez and Guilding (2008) พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ของนักบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประยุกต์ใช้กลยุทธ์เชิงรุก การกำหนดกลยุทธ์ความรอบคอบ

3. องค์ประกอบด้านเป้าหมายผลการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความอยู่รอดขององค์กร ตัวแปรที่สำคัญคือ องค์กรมีการระบุความเชื่อมโยงอย่างชัดเจน สอดคล้องกับการบริหารต้นทุนของ มานิต รัตนสุวรรณ (2556) ที่กล่าวว่า การที่ต้นทุนในการผลิตต่ำจะสร้างความได้เปรียบ และสามารถสร้างทุกสิ่งทุกอย่างให้แตกต่างขึ้นมาได้ และสามารถสร้างความได้เปรียบได้มากกว่าองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ได้ทันที ต้นทุนจึงมีส่วนสำคัญในการสร้างความได้เปรียบหรือเรียกอีกอย่างว่า ผลกำไร ได้เป็นอย่างดี

4. องค์ประกอบด้านการทบทวนและปรับปรุง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความอยู่รอดขององค์กร ตัวแปรที่สำคัญคือ องค์กรควรตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Abu-Musa (2009) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพทางการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้กลายเป็นสิ่งจำเป็น องค์กรในประเทศซาอุดีอาระเบียจำนวนมากได้พัฒนาสิ่งสำคัญในด้านไอทีเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิราวุฒิทองทรง (2547) ได้กล่าวว่า องค์กรมีการติดตามประเมินผล โดยมีการติดตามในระหว่างการปฏิบัติงานซึ่งมีการประเมินผลจากการควบคุมด้วยตนเอง และการประเมินการควบคุมอย่างอิสระ

เมื่อพบจุดอ่อน ข้อบกพร่อง หรือปัญหาที่สำคัญจะต้องรายงานไปยังผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันที

5. องค์ประกอบด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความอยู่รอดขององค์กร ตัวแปรที่สำคัญคือ องค์กรจัดให้มีสื่อในการรับข้อมูลการบริหารความเสี่ยงขององค์กรผ่านช่องทางการติดต่อต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัญญา โฆวิไลกุล (2547: 33) กล่าวว่าระบบสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อองค์กร 3 ประการ คือ 1) สนับสนุนด้านการดำเนินงาน 2) สนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารงาน และ 3) สนับสนุนในด้านการวางกลยุทธ์เพื่อให้มีศักยภาพพร้อมในการแข่งขัน และสอดคล้องกับจรัส สุวรรณเวลา (2545: 50) ที่กล่าวว่า พลังของเทคโนโลยีสื่อสารและสารสนเทศเป็นโอกาสในการจัดการศึกษาได้อย่างกว้างขวางไม่ถูกจำกัดด้วยสถานที่และเวลา สามารถเกิดรูปแบบได้หลากหลาย

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

จากงานวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในเรื่องของการบริหารความเสี่ยงที่ดีส่งผลต่อการปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงขององค์กรซึ่งการบริหารความเสี่ยงที่ดี ควรมีการจัดทำเอกสารเป็นหมวดหมู่เพื่อง่ายต่อการตรวจสอบ สะดวกในการค้นหา และนำผลที่ได้มาปรับปรุงในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงกับความต้องการของบุคลากร

5.4 ประโยชน์จากงานวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัยคือทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงและความอยู่รอดขององค์กร เพื่อใช้ในการพัฒนานุเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพและสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5.5 ข้อจำกัดของการวิจัย

5.5.1 งานวิจัยนี้ได้ดำเนินการศึกษาเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงและความอยู่รอดขององค์กร ภายใต้องค์ประกอบตามแนวคิดของ COSO-ERM 2017 เท่านั้น

5.5.2 งานวิจัยนี้ได้ศึกษาเฉพาะบุคลากรสายงานสนับสนุนของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายการเงิน เท่านั้น